

Т. В. Гура
м. Харків, Україна

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЛІДЕРІВ В УМОВАХ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Однією з важливих проблем сучасної професійної освіти є підготовка не тільки високоосвічених фахівців, але й справжніх лідерів у своїй галузі, людей, які можуть взяти на себе відповідальність та керувати розвитком своєї організації, команди, сфери діяльності, суспільства у цілому.

Особливу увагу ми звертаємо на діяльність майбутнього лідера-інженера, тому що у житті сучасного суспільства роль інженерної діяльності невинно зростає. Проблеми практичного використання наукових знань, підвищення ефективності наукових досліджень і розробок висувують інженерну діяльність на передній край всієї економіки і сучасної культури. Суспільні потреби у інженерних кадрах викликали відповідне становлення і розвиток інженерної освіти. Майже у кожного є інтуїтивні уявлення про типового інженера та зміст його професійної діяльності [2, с. 12-15]. Проте психолого-педагогічні проблеми розвитку лідерського потенціалу особистості в технічному університеті вивчені ще недостатньо.

У сучасних умовах головними напрямками роботи з підвищення ефективності діяльності організації є зміна ставлення працівників до праці, забезпечення сучасної організації співробітниками, які вміють працювати в команді. К. Нордстрем та Й. Ріддерстрале у книзі «Бізнес у стилі фанк» підкреслюють, що знання нетривалі, а конкурентноспроможними в сучасних умовах можуть бути ті організації, лідери-керівники яких не просто здобувають нові знання, а завдяки цим наробкам вони розвивають творчість та талановитість своїх працівників.

Залучення й утримання творчих особистостей в сучасних умовах є стратегічним завданням організацій, про що свідчить досвід найуспішніших компаній світу. Саме тому реалізація цих напрямів створює передумови для розвитку організаційних здібностей. Тому формування організаційної культури в технічних вишах навчальних закладах є стратегічним завданням.

Метою нашого дослідження є визначення психологічних особливостей реалізації системи тренінгових програм для формування команд в організаціях, результати аналізу власного професійного досвіду з реалізації системи тренінгових програм (на прикладі тренінгової програми «Тренінг позитивної мотивації до роботи в команді», тема «Види команд в сучасних організаціях»).

Базуючись на підході В. Панка та уточнюючи його, в структуру психолого-організаційної технології формування лідера команди в організаціях включено три основні компоненти: інформаційно-смісловий; діагностичний; корекційно-розвивальний [1].

В нашому дослідженні ми розглянемо реалізацію корекційно-розвивального компоненту в умовах Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ») серед студентів технічних спеціальностей. В осінньому семестрі 2014/2015 н. р. під час проведення занять з дисципліни «Управління розвитком соціально-економічними системами» нами було відібрано тренінгову групу із числа 10 магістрантів 6 курсу. Навчання проходило в очно-заочній формі і мало нетрадиційний характер. Опишемо особливості реалізації даної теми.

Перед початком тренінгів була проведена міні-лекція на тему: «Основні види команд у сучасних організаціях», на ній були розглянуті питання щодо основних видів команд, стилів управлінської діяльності, функцій лідера команди.

На подальших заняттях під час роботи зі студентами були використані: практичні вправи «Метод мозкового штурму», «Метод незакінчених рішень», метод самодіагностики «Самооцінка лідерських якостей»; групова дискусія тощо.

В подальшому, були визначені 3 групи студентів, перед якими були поставлені завдання проаналізувати специфіку управлінських та виконавських команд в організаціях.

Заключним етапом тренінгу була презентація виконання основних задач тренінгу кожною групою (презентація готувалася самостійно в позааудиторний час).

На основі проведеної технології відзначено, що студенти не тільки ознайомитися з видами команд, стилями управлінської діяльності, але здобули практичні навички організаційної культури лідера на основі особистого досвіду.

Виконане дослідження дає підстави дійти **висновків**, що для ефективного виконання майбутніми інженерами-лідерами організаційної функції, а саме, формування команди в організаціях, нагально необхідним є впровадження тренінгів з організаційної культури в систему професійної підготовки фахівців в технічних університетах.

Література

1. Карамушка Л. М. Технологія формування команд в організаціях: [навч. посібник] / Л. М. Карамушка, О. Г. Романовський, О. А. Філь та ін. – Х.: НТУ «ХПІ», 2011. – 184 с.
2. Романовський О. Г. Підготовка майбутніх інженерів до управлінської діяльності: [Монографія] / О. Г. Романовський – Х. : Основа. – 2001. – 312 с.

Заявка
на участь в VI Міжнародній науковій конференції
«Соціально-гуманітарні вектори педагогіки вищої школи»
2015

1.Прізвище, ім'я, по батькові - Гура Тетяна Віталіївна

2.Науковий ступінь, наукове звання - кандидат педагогічних наук, доцент

3.Назва організації, посада

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», факультет «Інформатики і управління», кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами, професор

*4.Назва доповіді ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ
У МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЛІДЕРІВ В УМОВАХ ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ*

*5.Секція: Соціальні аспекти педагогіки в системі вищої мистецької та
гуманітарної освіти*

*5. Адреса: Гура Т.В. вул. Межєва, 14 смт. Мала Данилівка,
Дергачівський р-н Харківська область*

62341 Контактний телефон - (моб.) - 0992661622 або робочий: 7076042

E-mail: tatyana- gura@mail.ru